

Nagykanizsai Javítóintézet

**Az Iskola Szakmai
Programja**

2015.

Szakmai Program 3. sz. melléklete

Hatályba lépett: 2015.

Az iskola szakmai programja

I. Személyi és tárgyi feltételek

Személyi feltételek:

Az iskolai oktató-nevelő munkát főállású pedagógusok végzik.

Az összetétele:

- gyógypedagógus,
- fejlesztő pedagógus,
- tanítók,
- szaktanárok.

Létszámuk és összetételük biztosítja az intézetben folyó megfelelő szintű oktató-nevelő munka végzését.

Tárgyi feltételek:

Helyiségek

Az intézet speciális helyzetéből és feladataiból adódóan az oktatás egy helyszínen, de egymástól jól elkülönített részen folyik. Az oktatáshoz szükséges helyiségek a követelményeknek megfelelően rendelkezésre állnak.

A tantermeket, tanuló helyiségeket az egészségügyi követelményeknek megfelelően kell kialakítani: alapterülete, berendezési tárgyai, megvilágítása, a tábla elhelyezése. A dekoráció az oktatáshoz kapcsolódva a tanulókkal közösen készül.

A pedagógusok munkavégzéséhez, a taneszközök tárolására, előkészítésére tanári szoba áll a rendelkezésükre.

A szemléltető eszközök – az erre a célra kialakított – szertárhelyiségben vannak elhelyezve.

Eszközök, taneszközök, tankönyvek

A tanításhoz legszükségesebb szemléltetőeszközök a minimális szinten rendelkezésre állnak.

A számítástechnikai ismeretek nyújtásához, illetve egyéb tantárgyak oktatásához számítógépeket használhatnak a tanulók és a pedagógusok.

A tankönyveket, munkatankönyveket, feladatlapokat a tananyag elsajátításához a pedagógusok szerzik be. A taneszközöket éves igénylés alapján az intézet a költségvetéséből biztosítja.

II. Az iskola alapelvei, céljai, feladatai, módszerei

Az oktató munka pedagógiai alapelvei:

Esélyegyenlőség

Minden fiatalnak alanyi joga az iskolai oktatásban részt venni tankötelezettségre való tekintet nélkül. Fontos elem a fiatalok feltétel nélküli elfogadása, odafigyelés, biztatás, elismerés.

Képességek és készségek fejlesztése

Nagy lemaradással és hátrányokkal érkeznek a fiatalok, ezért fontos feladatunk a tanulási képességek és készségek fejlesztése különös tekintettel a számolás-, írás-, olvasási készségekre. Az oktatás nem pusztán tantervi keretek közé szorított információközvetítésből áll, hanem széleskörű ismeretnyújtás a helyes életvitel kialakítására. Minden fiatalt a képességeihez mérten a lehető legjobban kell fejleszteni.

Következetesség elve

A hatékonyság alapját képezi, amely határozott követelménytámasztásban egységesen nyilvánul meg minden pedagógus részéről. Nem zárva ki a tanulók önállóságának és kreativitásának kibontakozását.

Egyenrangúság és a pedagógus, vezető szerepének elve

A pedagógusnak meghatározó szerepe van a pedagógiai légkör kialakításában, a tanulók aktivitásának tevékenységének megszervezésében, de ugyanakkor érvényesülni hagyja a jó értelemben vett partneri viszonyt neveltjeivel kapcsolatban. A gyermekek nem tárgyai, hanem aktív közreműködői a pedagógiai folyamatnak. Ehhez pedagógiai-, pszichológiai tudatosság szükséges, amely módszertani sokszínűséggel párosul.

A szakmai műveltség folyamatos karbantartása és frissítése minden pedagógus elemi érdeke és kötelessége.

Lehetséges emberkép

Eszményeinkben olyan fiatal képe él, aki a társadalomba visszakerülve az intézetben szerzett tudást, ismeretet saját boldogulása érdekében pozitívan alkalmazza. Magatartásában, viselkedésében udvarias, fegyelmezett. Az oktatás során kapjon olyan indíttatást, hogy fontosnak tartsa az általános iskola befejezését, ill. a szakmaszerzés lehetőségét. Ismerje és ápolja nemzeti kultúráját, a természet, a környezet értékeit, más népek értékeit, hagyományait. Éljen egészségesen, káros szenvedélyektől mentesen, s ezt népszerűsítse családi környezetében.

III. Az iskolában folyó nevelés és oktatás céljai, feladatai

Általános pedagógiai célok és feladatok

Olyan légkör megteremtése, ahol a gyerekek jól érzik magukat, kialakul az iskolához, a közösséghez való kötődés élménye.

Szükségnek tartjuk a tanulók személyiségének és körülményeinek sokoldalú megismerését. Igyekszünk a tanulókat pozitív élményhez juttatni a tanulással kapcsolatban. Korábbi tanulási sikertelenségük, "rossztanuló" helyzetük átértékelődik. Egyre több siker éri őket, s ez komoly motiváció az ismeretközvetítés eredményessége szempontjából.

Pozitív jövőkép bemutatásával erősíteni kell a fiatalok motivációját.

Elsődleges az ismeret- és alapkészségbeli hiányosságok pótlása, a felzárkóztatás, a társadalmilag meghatározott szükséges tudásminimum elsajátíttatása az életkori sajátosságok, nevelési- és tudásszint figyelembe vételével, a tanulmányi előmenetel segítése, biztosítása a tantervi követelmények teljesítésével, a személyiségkorrekció.

Különös figyelmet fordítunk a tehetségazonosításra, a jobb képességű fiatalok tehetségük további kibontakoztatására a tanórákon és tanórán kívüli foglalkozásokon.

A tanítási-tanulási folyamat hatékonysága érdekében biztosítjuk a kis létszámú osztályban, való foglalkoztatást.

Kiemelt figyelmet fordítunk a kommunikációs képességek fejlesztésére.

Törekszünk arra, hogy életkoruknak és képességüknek megfelelően legyenek képesek önálló ismeretszerzésre és ezek alkalmazására.

Célunk olyan képességek és készségek kialakítása, amelyek lehetővé teszik legalább egy szakma elsajátítását.

A részképesség zavarok (dyslexia, dysgraphia, dyscalculia) kezelésére szakember segítségét vesszük igénybe. A fejlesztés formái: egyéni esetkezelések, mikrocsoportos foglalkozások.

A nevelő-oktató munkánk során különös figyelmet kell fordítani tanulóink társadalomba történő beilleszkedésének elősegítésére.

Nagyon fontos, hogy a biológiailag-társadalmilag éretté vált fiatal alkalmazni tudja megszerzett tudását, társadalmilag hasznossá tegye magát és biztosítsa saját létfenntartását.

Ne kudarcként élje át később a munka világába való belépéseit, próbálkozásait, ne maradjon eltartottként családjában, érezze át a munkahelyi közösséghez tartozás, a felelősség és a fontosság érzését, ne sodródjon a deviancia felé.

A személyiség fejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az érzelmek fejlesztése: A szeretet, tisztelet, gyűlölet tartalmi jegyeinek értelmezése.

Az akaraterő fejlesztése: A cselekvés céltudatossága, határozottság, döntési képesség kialakítása, kitartás, a kudarcok és akadályok leküzdésében.

Becsületesség: A jó-rossz, helyes-helytelen, igaz-hamis felismerése, őszinteség, felelősségvállalás tetteinkért, hűség az elvekhez, közösségekhez, emberekhez, önmagához, az igaz ügy felismerése, szolgálata, lelkiismeretesség.

Önismeret, önfejlesztés: Igényesség önmagával szemben, törekvés a javításra, fejlődésre, önbecsülés kialakítása. Szándékunk segíteni reális önértékelésen alapuló pozitív énkép kialakítását.

Szomatikus nevelés: Igény kialakítása a szellemi- fizikai harmónia kialakítására, az egészséges életmód alapkövetelményeinek ismerete és gyakorlata, a személyi- és környezeti higiénia való nevelés.

A tanuláshoz való viszony: A tanulás, mint személyiségfejlesztés célja, közelebbi és távolabbi célok kitűzése, megvalósítása, az alapvető szellemi-és fizikai tanulástechnikák ismerete, készsége.

Rendelkezzen a társas emberi léthez nélkülözhetetlen szokások és magatartásmódok ismeretével és gyakorlataival.

Törekszünk a differenciált egyéni bánásmód alkalmazására, a személyiség harmonikus fejlesztése érdekében.

Legyen képes a testileg, szellemileg, érzelmileg és erkölcsileg egészséges életvitelre.

A szocializáció elősegítése

Az általánostól nagyobb hangsúlyt kap a mentális és szociális gondozás, a szociális hátrányok és személyiségfejlődési zavarok ellensúlyozása.

A helyes magatartásformák megismerése és gyakorlása

Elemi állampolgári és a mindennapi életvitellel kapcsolatos ismeretek

Az érzelem, értelem és a cselekvés összhangjának tudatosítása

Az erkölcsi meggyőződés és erkölcsi cselekvés egységének felismertetése

A nemzedékek közötti kapcsolatok helyes formáinak tudatosítása

Tanulóink összetétele miatt a roma tanulók egy tanulócsoportba járnak a nem roma tanulókkal. Ismerjék meg egymás kultúrájának alapvető elemeit. Egyaránt legyenek büszkék hagyományos értékeikre, etnikai kötődésükre és ezeket a tulajdonságokat társaikban is tiszteljék.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok, tevékenységek

A tevékeny közösség nevelő erejének tudatos, szakszerű kiaknázása az egyéni fejlődés érdekében történik:

- a közösségbe való beilleszkedés segítése,
- helyes viselkedési formák kialakítása, gyakorlása, alkalmazkodás gyakorlása,
- kommunikációs készségfejlesztés a közösségben,
- az egyén társas kapcsolatainak erősítése, egymásra utaltság felismertetése,
- együttműködést igénylő feladatok gyakorlása,
- segítőkészség erősítése a csoportmunka során,
- felelősségérzet kialakítása másokért és közvetlen környezetéért,
- tolerancia kialakítása a más nézetek, kultúrák, szokások iránt,

- érdeklődés és bizalom más nyelvű népek, emberek iránt.

Általános módszerek

Az integrációban az inkluzív pedagógia szemléletének elvét követjük, melynek értelmében a speciális nevelést igénylő fiatalokat ép társaikkal együtt neveljük, oktatjuk.

Munkánkban a kérés, a meggyőzés, a rásegítés, a pozitív megerősítés, s a megérdemelt dicséret dominál. A tanulókhoz nagyfokú toleranciával közelítünk, a kommunikációnk igazodik a fiatalok sérült személyiségvonásaihoz. Ezzel pozitív mintát szolgáltatunk a normális emberi együttélés viszonyaihoz. Elmarasztalással csak a legszükségesebb esetben élünk. Ennek módszere is a meggyőzés, a helyes viselkedési minta közvetítése, a reális önértékelés kialakítása. Munkánkat az egységes követelményállítás, következetes hatásmechanizmus jellemzi.

IV. Az iskolában folyó képzés tartalma, rendje

Helyzetkép

Az oktatásban részt vevő fiatalok nagyarányú szociokulturális hátrányokkal rendelkező, többségében roma fiatalok.

Tanulmányi helyzetkép:

Tapasztalataink szerint a tanulók tényleges tudása messze elmarad a dokumentált iskolai végzettségtől, nem rendelkeznek a tanuláshoz szükséges készségekkel, negatív véleményük van az iskoláról. Jellemző az érdeklődés hiánya, az érdeklődési kör beszűkülése, a kreativitás hiánya. A tanulás értékét és az értelmét nem ismerik, ezért nem jártak rendszeresen iskolába, több tanéves kimaradással kerülnek hozzánk, óriási a lemaradás az alapkészségek területén, a kiadott bizonyítványok ellenére. Jelen van analfabéta, fél analfabéta, tanulási zavarral küzdő, dyslexia,- dysgraphia- és dyscalculiával küzdő, tanulásban akadályozott, értelmileg akadályozott és olyan ép értelmű 5-6-7. osztályos végzettségű tanuló, aki az alapkészségekkel nem rendelkezik, tantárgyi tudása nincs.

A tanulók értelmi képességeit vizsgálva tapasztalható, hogy a tanulók korábbi tanulmányaikat nem minden esetben a képességeiknek megfelelő iskolatípusban folytatták. Segítséget a családtól sem kaptak, a hátrányok halmozódtak, a gyerekek egyre jobban a perifériára szorult, aminek következménye analfabétizmusuk.

A részképesség kieséssel, beilleszkedési zavarokkal, tanulási nehézségekkel, magatartási rendellenességgel küzdő tanulók nem fogyatékosak, hanem retardáltak. Olyan tanulók, akik valamilyen oknál fogva lassabban haladnak, nehézségeik keletkeztek, lemaradtak a tanulásban. Ezek a fiatalok fejleszthetők. Néhányan közülük némely területen még az átlagosnál magasabb szintű teljesítményre is képessé válnak megfelelő bánásmód alkalmazásával. Az elmaradás, a lelassult fejlődés nagyon ritkán totális.

A tanulók személyiségrajza

Sajnálatos, hogy fiataljaink neveltségi szintje általában életkorukhoz képest messze elmarad az elvárásoktól, melynek szintre hozása az ismeretek elsajátításával párhuzamosan fontos feladataink közé tartozik.

Érzelmi kötődésük csak közvetlen környezetükhöz erős, ezen közegen túl nem fogadják el a feljükk normákat közvetítőket, sőt alkalmanként elutasító, ellenséges magatartást tanúsítanak. Pillanatnyi érzelmeiket befolyásolja az a sajátos helyzet, amelybe az intézetbe érkezéskor kerülnek. Indulatosak, durvák, nehezen tolerálják társaikat, az előttük álló feladataikat, valamint a Házirend betartásának kötelezettségét.

A fiatalok többsége könnyen befolyásolható, sodorható. A célok nélküli, a pillanatnyi élvezeteknek élő, erőfeszítés nélküli életmód jellemzi őket. A vezéregyéniségek általában negatív hangadók, akik akarataikat társaikra igyekeznek rákényszeríteni, alárendelt helyzetbe sodorni őket. Tanulásban, munkában nem kitartóak, kudarc esetén hamar feladják.

Nem tudnak különbséget tenni a jó és a rossz között, sajátosan értelmezik ezeket a fogalmakat. Jellemző a hazudozás, mások tudatos megtévesztése, kibújnak a felelősség alól, ritka alkalom, amikor a bűncselekményről beszélve a lelkiismeret megszólal bennük.

Önismeretük, önértékelésük torz alapokon nyugszik. A fiatalok nagy része káros szenvedélyektől terhelten, gondozatlanul, ápolatlan külsővel, bőrbetegségekkel, hiányos, rossz fogazattal, komoly szemészeti problémákkal, mozgásszervi elváltozásokkal érkezik.

Környezetükkel szembeni igénytelenség jellemző rájuk, sőt a körülöttük lévő szépet is rombolják.

A javítóintézet iskolájában az oktató-nevelő munka tartalmi- és szervezeti keretei igazodnak fiataljaink életkorához, személyiségéhez, intellektusához.

A képzés tartalma

Az iskolai képzés, foglalkoztatás tartalma az iskolatípusoknak megfelelő kerettantervben foglalt tudásanyag, műveltségterület. Olyan egyedi tanulási segédanyagokat, jegyzeteket, feladatlapokat, taneszközöket használunk, amelyek tartalmilag megfelelnek a tantervi követelményeknek, ugyanakkor jobban segítik a tananyag megértését, elsajátítását, a differenciált oktatást, az egyéni felkészülést.

Szervezeti keretek

A javítóintézet iskolát nem működtet, az oktatással foglalkozó részlegben általános iskolai, szakiskolai- és speciális szakiskolai előkészítő, középiskolai osztályozóvizsgára való felkészítő oktatás folyik.

A tanév szeptember 1-től augusztus 31-ig tart, a szorgalmi időszak szeptember 1-től június 15-ig. Az iskolai nevelés, oktatás az előzetes részlegben folyamatos (szünetek nélküli), a javító részlegben a szorgalmi időszaknak megfelelő. Az őszi, téli, tavaszi szünet idejét az intézet igazgatója ütemezi. Június 15 – augusztus 31. között a javítósoknak tanítási szünet van, az előzetes részleg fiataljai az úgynevezett nyári iskola programján vesznek részt.

Az iskola tanulócsoportjainak száma változó.

- felzárkóztatásra, képesség-, készségfejlesztésre kialakított tanulócsoport,
- általános iskolai tanulmányok folytatására, osztályozóvizsgára való felkészítésre alakított tanulócsoport,
- középiskolai tanulmányok folytatására, osztályozóvizsgára való felkészítésre, szakmai alapozó képzésre alakult tanulócsoport,
- speciális jelleggel működő tanulócsoport.

Az oktatás tanórai- és tanórán kívüli tevékenységekből áll: munkanapokon délelőtt 8:00-12:30 között tanulócsoportokban, 5 tanítási órában, míg délutánonként egy-két órában tanórán kívüli kiegészítő tevékenységekre kerül sor.

V. tevékenységi körök és módszerek

A tanulók teljes körű felmérése

A fiatalok beérkezésekor diagnosztizáló felmérést készítünk. A felmérő feladatsorokat a szaktanárok a minimum követelményszintnek megfelelően osztályonként, tantárgyanként állítják össze. Szükségesnek tartjuk a tanulók személyiségének és körülményeinek sokoldalú megismerését. A felmérés során nem csak a tényleges tudásszintet, hanem a fiatalok általános tájékozottságát, családjához, társaihoz, tanuláshoz, munkához való viszonyát, a világról alkotott véleményét is feltérképezzük. Ezek a beszélgetések tájékoztatást adnak a fiatalok kommunikációs készségéről is. Felméréskor azt is vizsgáljuk, hogy mennyire képes a tanuló önállóan dolgozni, milyen mélységben és milyen gyakorisággal igényel segítséget. Pl.: a feladatértésben, értelmezésében, megoldásban.

Amennyiben a tanuló tudásszintje nem felel meg a dokumentált végzettségnek, alsóbb osztályok szintjén kell felmérni. Amennyiben a tárgyi tudás nem mérhető, az alapkészségeket, az esetleges tanulási zavarokat kell vizsgálni.

A felmérések eredményeit a pedagógusok rögzítik, majd ebből kiindulva meghatározzák a fejlesztési feladatokat, s javaslatot tesznek a tanuló megfelelő felzárkóztató csoportba, vagy osztályfokba helyezésére.

A felmérés a feltételezett vagy dokumentált iskolai végzettségnek megfelelő feladatlapok segítségével, egyéni foglalkozások keretében, tantárgyanként történik.

Feszültségoldás céljából barátságos légkört teremtve beszélgetést kezdeményezünk, melyből fokozatosan terelődik át a hangsúly az iskolai ismeretekre. A felmérés szóbeli és írásbeli részből áll. Egy tanulóhoz egy témában több alkalommal is visszatérünk, mivel figyelmük, kitartásuk rövid terjedelmű, a beérkezéskor zaklatottak, feszültek, elkeseredettek, kilátástalanok. Azzal is számolnunk kell, hogy a fiatalok szándékosan más képet mutatnak magukról, mint a valóság, annak reményében, hogy talán kibújhatnak a rendszeres iskolába járás alól.

Nem célunk, hogy az első találkozáskor kudarcélmény érje a fiatalot, a meg nem oldott feladatsor számunkra nem reális információ, ezért rávezető kérdésekkel segítjük őket. Az értékeléskor természetesen ezt figyelembe vesszük.

A felmérések kiértékelésekor, a célok, feladatok meghatározásánál nagy segítséget nyújt számunkra az esetleges szakértői vélemény. Amennyiben a fiatal nem rendelkezik

szakvéleménnyel, azonban a méréseink értelmi képességek hiányát, vagy tanulási zavart mutatnak, kezdeményezzük a pszichológusoknál az intelligencia szint felmérését, a gyógypedagógusnál pedig a részképesség zavar feltárását.

A tanulók felzárkóztatása

A sokoldalú személyiségfejlesztő pedagógiai munka fontos eleme a fiatalok feltétel nélküli elfogadása, az odafigyelés, a következetesség, a biztatás, az elismerés. Az oktatás nem pusztán tantervi keretek közé szorított információközvetítésből áll, hanem széleskörű ismeretnyújtás a helyes életvitel kialakítására. A gyermekek nem tárgyai, hanem aktív közreműködői a pedagógiai folyamatnak. Minden fiataalt a képességeihez mérten a lehető legjobban fejlesztjük.

Kiemelt feladatnak tekintjük a tanulás megtanítását (megértés, lényegkiemelés, összefüggések felismertetése, a lényeg saját szavainkkal történő megfogalmazása). A tanulási stratégia és önismeret segíti a biztos, értő befogadást, kiküszöbölve a mechanikus tanulást.

A tanítási-tanulási folyamat hatékonysága érdekében biztosítjuk a kis létszámú osztályban, illetve tanulócsoporthoz való foglalkoztatást.

Intézetünkben több csoportban történik felzárkóztatás, egyrészt a sajnos egyre nagyobb számú sajátos nevelési igényű tanulók részére, másrészt a tanulásban nagyfokú lemaradást mutató tanulók részére, felzárkóztató csoportokat szervezünk.

Célok, feladatok:

- gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, tanítók irányításával olyan tanulók részére, akik olvasni, írni nem vagy alig tudnak, betűismerettel nem vagy alig rendelkeznek,
- szó- és szövegértésük, mondatalkotási képességük alacsony szintű, ismereteik torzok,
- szám- és mennyiségfogalommal nem, vagy alacsony körben rendelkeznek,
- egyszerű szóbeli műveleteket nem tudnak megoldani, műveletvégzési képességük, problémamegoldásuk, logikus gondolkodásuk alacsony szintű,
- az ismeretek elsajátítását feltételező képességek hiányával-, részképesség zavarokkal (dyslexia, dysgraphia, dyscalculia) küzdenek,

- tanítók, szaktanárok irányításával olyan tanulók fejlesztése, akik bizonyos tanulási képességek birtokában vannak, de további fejlesztést igényelnek, anyanyelvi készségük, kommunikációjuk, hangos értő olvasásuk, szövegértésük alacsony szintű, szövegalkotási képességük nincs, önálló szövegfeldolgozásra képtelenek, tollbamondás után sok hibával dolgoznak, a helyesírás alapvető szabályait nem ismerik, matematikai műveleteket hibásan végzik, a törtszámok körében tájékozatlanok, mértékismeretük hiányos.
- szaktanárok irányításával olyan tanulók fejlesztése, akik az alapképességekkel, alapkészségekkel ugyan rendelkeznek, de ismereteik, tantárgyi tudásuk több évvel elmarad a dokumentált iskolai végzettségüktől.

A felzárkóztató csoportok tanulói fejlődésük ütemében felsőbb csoportba kerülhetnek. A hiányosságok pótlása után a dokumentált végzettségüknek megfelelő osztályban folytathatják tanulmányaikat.

A tanulók osztályozó vizsgára való felkészítése

Azoknak a tanulóknak, akiknek a tudásszintje eléri a dokumentált iskolai végzettséget, lehetőséget biztosítunk, hogy felkészüljenek osztályozó vizsgára. Ezekben az osztályokban is feladat az alapképességek, alapkészségek továbbfejlesztése. A tananyagot a minimum követelményszint figyelembe vételével meghatározott tematika szerint tanítjuk.

Az egyéni haladási ütemhez igazodva a tanulóknál lehetővé tesszük a tanulmányi idő lerövidítését, csökkentve ezzel évveszteségüket. A tanulók az iskola igazgatójának engedélyével egy évben két alkalommal tehetnek osztályozóvizsgát az egész éves tantervi követelményekből. Erősen motiválja a tanulókat, hogy a szorgalmas, kemény munka eredményeként bizonyítványt kaphatnak. A szorgalmi idő rövidege miatt a tananyagot súlyozva, a lényegre koncentrálva dolgozzuk fel. Az itt adódó készségbeli hiányosságokat tanórán kívüli foglalkozások alkalmával áll módunkban pótolni.

A tantervi követelmények elsajátíttatása - túlnyomó részt - differenciált foglalkoztatás keretében történik. Az oktatás egyénre szabottan, a fiatalkorúak tudás,- és ismeretszintjéhez, személyiségállapotához, tanulási képességéhez igazodó tartalommal, ütemben és módszerrel

folyik. Olyan ismereteket nyújtunk, és a nevelési célok közül azokat helyezzük előnybe, amelyek a fiatal későbbi perspektíváit tekintve elősegítik a reszocializációját.

Az oktatás első szakaszában kerül előtérbe az ismeretek tapasztalati magalapozása. A második szakaszban a tanulók figyelmét következtetésekre, bonyolultabb összefüggésekre, a szabályok megfogalmazására irányítjuk. Törekszünk a tanulók írásbeli- és szóbeli kifejező-készségének fejlesztésére. Az oktatás minden szakaszában lényeges a tanulók kreativitását fejlesztő eljárások alkalmazása. Pozitív jövőkép bemutatásával kell erősíteni a fiatalok motivációját.

A tanulók vizsgáztatása

A tanulmányi előmenetel biztosítása érdekében évente két alkalommal osztályozó vizsgát szervezünk. Ennek szervezeti kereteit a városban működő általános iskola valamint az EMMI Aszódi Javítóintézet, Általános Iskola, Szakiskola és Speciális Szakiskola biztosítja.

Egy újabb kudarcélmény elkerülése végett – a tanulói jogviszonnal nem rendelkező fiatalok közül – az osztályozó vizsgát csak azoknak javasoljuk, akik a szorgalmi időszakban elérik a minimum követelményszintet. Az osztályozó vizsgát vizsgabizottság előtt kell letenni.

Természetesen azoknál a tanulóknál, akiknek tanulói jogviszonya előző iskolájukkal fennáll, a tanulmányi előrehaladásukat, vizsgáztatásukat iskolájukkal együttműködve végezzük. Ennek módját, idejét a két intézmény vezetői egyeztetik.

Vizsgaidőpontok: január 1 - 15 között (javítóvizsga: február 1-15 között)

június 1 - 15 között. (javítóvizsga: augusztus 15-31 között)

A tanulást, továbbtanulást, reszocializációt segítő tanórán kívüli tevékenységek

A tanítási órán kívüli tevékenységek szolgálják a felzárkóztatást, a szociális hátrányok, a beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségek enyhítését, a tehetség kibontakozását.

Egyéni- és kiscsoportos fejlesztő foglalkozások

Az oktatási program szervezésekor kiemelt szerepet kap a képesség- és készségfejlesztés, további előrehaladás sikere érdekében. Amennyiben ezt a tanulócsoport összetétele nem teszi lehetővé, egyéni- és mikrocsoportos fejlesztés keretében valósítjuk meg.

Ezek szükségességét a fiatalok nagy lemaradásán kívül önállótlanóságuk, önbizalomhiányuk, sok kudarccal terhelt előéletük indokolja. A foglalkozásokon lehetőség nyílik egyénre szabott, célirányos feladatok elvégzésre, egyéni munkatempóra (lassítás, gyorsítás), azonnali segítségnyújtásra, a hibák felfedeztetésére, korrekcióra. Tapasztalataink szerint a tanulók szívesen veszik az ilyen típusú foglalkozást, lehetőségük van az egyéni kibontakozásra, nincs kudarcélményük, nem kell társaik előtt szégyenkezniük, a hátrányok folyamatos csökkenése tapasztalható. A kiemelt terület fejlesztése mindaddig történik, míg a kívánt hatást el nem érjük a tanulónál. A foglalkozásokra a fejlesztést célzó feladatlapokkal és szövegválasztással készülünk.

Ismeretnyújtó fejlesztő foglalkozások

A szorgalmi időszak rövidsége miatt a tanítási órákon csak a továbbhaladáshoz legszükségesebb ismereteket van módunkban tanítani, így a további szükséges műveltségi területek ismeretanyagának elsajátítását tanórán kívüli tevékenységekkel igyekszünk megvalósítani. Ugyanakkor lehetőség nyílik a tanulási motiváció erősítésére, a nagyfokú lemaradások pótlására, az oktató-nevelő munka kiegészítésére.

Az ismeretnyújtó foglalkozások is kiscsoportos foglalkozások (4 – 8 fő), mivel a személyes törődés így kap hangsúlyt, illetve a magatartási zavarok kezelése így valósítható meg.

A tananyaghoz kapcsolódó ismereteket játékos formában közelítjük meg. Rajzos rejtvények, feladatok, fejtörők megoldása, készítése folyik. Fogalmi jegyek gyűjtése megfigyelés és tapasztalat alapján, a fogalmak értelmezése.

A foglalkozások alkalmat adnak önálló kutató munka (könyvtárhasználat) végzésére is. Témáját meghatározhatja a foglalkozásvezető, illetve érdeklődési körének megfelelően a tanuló is választhat témát.

Tehetséggondozó, tehetségfejlesztő foglalkozások

Pedagógusaink kiemelt figyelmet fordítanak a tehetségfejlesztésre. Rendszeresen végzünk tehetségazonosítást, tehetséggondozást a manuális tevékenységek, a logikai gondolkodás, a mozgáskultúra fejlesztése terén.

Nyári iskola

Az előzetes részlegben az oktató-nevelő munka, folyamatos. A szorgalmi időszakon kívüli időtartamokban a foglalkoztatás célja elsősorban a felzárkóztatás, a kimaradt tananyag pótlása, képesség- és készségfejlesztés. Ebben az időszakban van lehetőség olyan ismeretek átadására is, ami nem törzsanyag, de a tanulók érdeklődési körét érinti, illetve olyan klasszikus irodalmi-, történelmi, természetismereti értékekhez juttatni a fiatalokat, amelyekre önszorgalomból nem kerülne sor. Lehetőség nyílik a tanulást lazább, játékosabb, érdekesebb formában megszerettetni a fiatalokkal.

VI. Ellenőrzés, értékelés

A tanulók ellenőrzésekor, értékelésekor alapelveként az ösztönzést és a folyamatosságot tartjuk szem előtt. Az elmarasztalás, a bármely kismértékű fejlődés figyelmen kívül hagyása a céljainkkal ellentétes hatást vált ki a tanulóban; gátlást, elhárító magatartást eredményez. Az órai tevékenység eredményességét pontozással értékeljük, amely erős motivációként hat a további munkavégzésre. Érdemjegyekkel csak ritkán osztályozunk, mivel a továbbhaladás nem az osztályzatok alapján történik. A gyakorlat azt mutatja, hogy a tanulók tudásszintje csak a minimumszint körül mozog, így az évközi gyengébb osztályzatok negatív hatásúak lennének, a jó osztályzatok pedig nem reálisak.

Az értékelésnek, folyamatosnak és változatosnak kell lennie, amely nem csak a tanulmányi-, hanem az iskolában folyó minden tevékenységére kiterjed.

VII. Az együttműködés formái

Napi kapcsolatot tartunk a nevelőotthon csoportnevelőivel, gyermekfelügyelőivel, a tanműhelyi szakokkal. Rendszeresen tájékoztatjuk egymást a tanulók magatartásáról, tanulmányi fejlődéséről, egyéb problémáiról. Az együttműködés erősítése, az egymás munkájának alaposabb megismerése céljából kölcsönösen hospitálásokat végzünk.

Szükség esetén igénybe vesszük intézetünk pszichológusai, mentálhigiénikusai, az intézeti főorvos, valamint a rendészet segítségét a problémás helyzetek feloldására, megoldására.

Adott esetben mi is tájékoztatást nyújtunk a tanulók helyzetéről.

A munkánkhoz szükséges adatokat – a fiatalok személyi adatai, iskolai végzettsége, stb. – a növendékügyi iroda szolgáltatja.